

<p>Sufizmus Sväté Fihi ma Fihi: Rozhovory s Rumim 26 a 26 Rozhovor 25 Ľudia stavajú tieto posvätené monumenty z určitého dôvodu: buď aby ukázali svoju štedrosť kvôli sláve, alebo aby získali odmenu v Nebi. Boh by mal byť skutočným cieľom pri vzdávaní pocty svätcom, ich hrobkám a hrobom. Svätci nepotrebujú, aby boli uctievaní. Sú poctou sami sebe. Ak si nejaká lampa želá, aby bola umiestnená vysoko, chce to kvôli ostatným, nie kvôli sebe. Prečo sa lampa stará, či je vysoko alebo nízko? Stále je to lampa, ktorá vyžaruje svetlo. Lampa ale chce, aby jej svetlo dosiahlo ostatných. Ak by slnko nebolo vysoko na nebesiach, bolo by stále rovnakým slnkom, ale svet by upadol to tmy. Takže slnko stúpa do výšin nie kvôli sebe ale z lásky k ostatným. Svätci sa tak isto už dostali za také veci, ako je hore a dole alebo uctievanie ľudí. Pozrite sa na seba, keď vám je daný zlomok extázy a záblesk milosti z druhého sveta. V tom momente nevidíte žiadne hore ani dole, žiadneho majstra ani žiaka, dokonca ani seba samého, čo je vám bližšie než</p>	<p>čokoľvek iné. Tieto veci nevstupujú do vašej mysle. Takže ako môžu svätci, ktorí sú oknami a bránami ku svetlu a inšpiráciou, byť znepokojení tým, čo je dole alebo hore. Ich srdce je s Bohom a Boh je nezávislý na tom, čo je dole a čo je hore. Toto vyššie a nižšie prináleží nám, ktorí máme hlavy a nohy. Mohamed povedal: „Nepovyšujte ma nad Jonáša, syna Matúša, len preto, že jeho vzostup bol v bruchu veľryby, zatiaľ čo môj vzostup bol v Nebi na Trón.“ Mienil tým: „Boh nie je ani hore ani dole. Jeho prítomnosť je rovnaká, či už je to v Nebi alebo v bruchu veľryby. On je povýšený vysoko nad „hore“ a „dole“. Všetky veci sú s Ním jedným.“ Sú mnohí, ktorí majú ciele sami pre seba, zatiaľ čo Boh má iný cieľ. Boh si želá, aby bolo Mohamedovo náboženstvo ctené, aby bolo rozšírené do zahraničia a aby zotrvalo v priebehu času. Uvážte, koľko kníh bolo napísaných o Koráne. No cieľom tých pisateľov bolo ukázať ich vlastnú dokonalosť. Zamakhshari naplnil svoj Kashshaf početnými detailmi o gramatike, lexikografii a rétorike, aby ukázal svoje vlastné učenie – ale aj to naplnilo Boží zámer, konkrétne</p>	<p>povýšenie Mohamedovho náboženstva. Takže všetci ľudia činia Božie dielo, či už o tom vedia alebo nie. Muž so ženou si navzájom uspokojujú svoju túžbu kvôli vlastnému pôžitku, ale výsledkom je narodenie dieťaťa. Rovnakým spôsobom pracuje každý pre svoje potešenie a pôžitok pre svoje potešenie a pôžitok a toto je spôsob udržiavania rádu sveta. V skutočnosti oni slúžia Bohu, hoci to nie je ich zámer. Rovnakým spôsobom ľudia stavajú mešity za vysokú cenu s ich bránami, stenami a klenbami. Mekka je skutočný cieľ a objekt pocty a jej uctievanie je celkom väčšie, pretože to nebol ich pôvodný zámer. Veľkosť svätcov neznamená v tomto svete nič. Pri Bohu, áno, oni majú povýšenie a veľkosť ale to je mimo priestor a čas. Predpokladajme napríklad, že dáte striebornú mincu na strechu a zlatý kúsok pod ňu. Nie je zlato aj tak lepšie za všetkých okolností? Podobne plevy sú nad sitom a obilie padá dolu, ale ako môžu byť plevy „viac“ ako obilie? Nadradenosť obilia nepochádza z pozície v tomto svete, ale z jeho miesta</p>
---	---	---

v tom svete skutočnosti.
Rozhovor 26
Niekto vstúpil
a Rumi povedal:
On je milovaný a pokorný
ako vetva obťažaná ovocím
– ovocie ju ťahá dole.
Vetva bez ovocia
dvíha svoju hlavu do výšin
ako biely topol
ale keď to ovocie
prekračuje všetky medze,
dajú pod vetvu podperu,
aby neklesla úplne dolu.
Mohamed
bol mimoriadne pokorný.
Všetko ovocie tohto sveta
a toho druhého bolo
zhromaždené na jeho vetve,
takže bol samozrejme
pokornejší než iní.
Nikto nebol schopný
predísť Proroka
v obetných pozdravoch,
pretože on predbehol
všetkých ostatných
mimoriadnou pokorou
a vždy vykonal pozdrav prvý.
Aj keď iní vyslovili
svoj pozdrav prví,
aj tak jeho pokora prišla skôr,
než mohli prehovoriť,
aby sa všetci naučili
pokorný pozdrav od neho
a počuli jeho pozdrav
vo svojom vnútri,
než vôbec vyslovili slovo.
Všetko, čo dávni ľudia
alebo moderní ľudia
vlastnia je tieň
Posla Božieho.
Aj keď tieň človeka
môže prekročiť
prah pred ním,
ľudia sú aj tak prví.
Skutočne, ich tieň
sa môže objaviť aby viedol
ale tento tieň pochádza z nich
a preto vždy nasleduje.
Niektorí ľudia vidia

počiatok vecí a niektorí
sa pozerajú na koniec.
Tí, ktorí sa pozerajú
na cieľ, sú veľkí a mocní,
pretože aj keď
sú ich oči upreté
na tento okamih,
aj tak sa pozerajú
na svet na druhej strane.
Ale tí, ktorí vidia
počiatok, sú väčší.
Hovoria:
„Prečo sa pozerat' na koniec?
Ak je na počiatku
zasiata pšenica,
nevyrastie jačmeň.
Ak je pestovaný ovos,
nemôžete zožať kukuricu.“
Takže ich pohľad je uprený
na počiatok.
No sú aj iní,
dokonca ešte väčší,
ktorí sa nepozerajú
ani na počiatok ani na koniec,
začiatok a koniec
nevstupujú do ich mysle,
sú pohrúžení v Bohu.
Avšak tí, ktorí sú
pohltení svetskými vecami,
nevidia začiatok ani koniec,
ale v ich prípade
to pochádza z mimoriadnej
ľahostajnosti – oni sú
krmivom pre bláznov.
Čokoľvek táto ruka robí,
robí to ako tieň Ducha,
pretože ju riadi tieň Ducha.
Po pravde,
Duch nemá žiaden tieň,
a predsa má tieň bez tieňa,
presne ako „význam“
má tvar bez tvaru.
Ak by tieň Ducha
nebol nad nami,
naše telá by zomreli,
naše ruky by už viac
nič nechytily,
naše nohy by nevedeli,
ako kráčať,
naše oči a uši by boli

stratené v zmätku.
Preto v skutočnosti
všetky tieto deje
pochádzajú z Ducha –
telo je nástroj
jazyka Ducha.
Rovnakým spôsobom
existuje veľký človek,
kalif ich doby.
Oni sú ako
Univerzálny duch
a duše ľudstva
sú ich telom.
Čokoľvek ľudia
tohto sveta robia,
je pod ich tieňom.
Ak činy niekoho
sú chybné, je to preto,
že Univerzálny Duch
zodvihol svoj tieň
z ich hláv.
Keď sa niekto zblázni
a správa sa bláznivo,
každý vie,
že ich opustil rozum
a už ich viac neprikryva
svojim tieňom.
Sú veľmi vzdialení
od tieňa a útočiska Ducha.
Duch je príbuzný anjelovi.
Hoci majú anjeli
určitú formu,
zatiaľ čo Duch nemá,
obaja majú
rovnakú podstatu
a konajú presne rovnako.
Nemali by sme byť
oklamaní formou,
keď sú rovnakí
v každom ohľade.
Keby ste rozplynuli
anjelovu podobu,
zostal by len Duch.
Preto sú anjeli
stelesnením Ducha.
Vtáka možno sformovať
z vosku, úplne celého,
s perím i krídlami,
no stále je to len vosk.
Ak ho roztopíte,

nevidíte, že jeho hlava, nohy,
perie i krídla
sa celé zmenili na vosk?
Nič iné nezostane.
Z toho vieme,
že je to vosk, ktorý je
včlenený do určitého tvaru,
ale je to len vosk.
Podobne
ľad nie je nič iné než voda.
Keď ho roztopíte,
rozpustí sa len jeho tvar.
Pri vzkriesení
všetky časti človeka
prehovoria.
Filozofovia to
vysvetľujú alegoricky.
Hovoria:
„Keď ruka rozpráva,
možno sa nejaké znamenie
ako škrabanec alebo vred
objaví na jej pokožke.“
Potom môžete povedať,
v určitom zmysle,
že ruka rozpráva,
pretože dáva informáciu:
„Zjedla som niečo,
čo spôsobuje zápal
a preto tom takáto.“
Alebo je ruka poranená
a sčernie.
Tieto znamenia rozprávajú
príbeh, hovoriac:
„Poranil ma nôž,“ alebo
„odrela som sa
o čierny hrniec.“
Sunnitskí teológovia
hovoria: „Boh zakázal!
Ruky a nohy
rozprávajú rovnako
ako rozpráva jazyk.“
V deň vzkriesenia
človek odmietne
ich minulé výroky:
„Ja som nekradol.“
Ale jeho ruka odpovie:
„Áno, kradol si,
pretože ja som to vzala.“
Oni sa potom obrátia
na svoju ruku, hovoriac:

„Nikdy si predtým
nerozprávala, ako to,
že teraz rozprávať vieš?“
Ruka odpovie:
„Boh mi dal reč,
tak ako dáva reč
všetkým veciam.
On dáva reč
dverám i stene,
kameňu i hrude.“
Vy rozprávate svojím
jazykom a predsa je to
len kus mäsa.
Vaša ruka je tiež len
kusom mäsa.
Je váš jazyk obdarený
rozumom?
A predsa
keď mu Boh prikáže
rozprávať, tak rozpráva.
Slová prichádzajú
podľa znalosti poslucháča.
Reč je ako voda,
ktorá tečie z nádrže.
Ako môže voda vedieť,
kde ju pošlú –
do uhorkového záhonu,
do cibulovej hriadky
alebo ružovej záhrady?
Ale ja viem toto:
keď voda prichádza prúdom,
zeme sú smädné a rozsiahle.
Ak ale pritečie
len malý pramienok,
výsadba je malá –
len malý sad
alebo nepatrný dvor.
Prorok povedal:
„Boh inšpiruje múdrosť
v jazyku učiteľa
podľa túžby študenta.“
Červ žije pod zemou v tme.
Nemá žiadne oči ani uši,
pretože tam, kde žije,
ich nepotrebuje.
Keďže tam nie je žiadna
potreba, načo dávať červovi
oči a uši?
Boh nemá žiadnu núdzu
o oči a uši

a nie je to z lakomstva,
On ale dáva podľa potreby.
Čokoľvek navyše sa stáva
bremenom.
Božia múdrosť a milosť
odstraňujú bremená.
Na príklad,
ak by ste dali krajčírom
nástroje tesára –
sekeru, pítku a pilník –
zaťažili by ste ich,
pretože nedokážu používať
také nástroje,
aby urobili šaty.
Preto Boh dáva podľa
potreba a nič viac.
Tak ako tieto červy
prosperujú v tme
pod Zemou,
tak isto sú ľudia,
ktorí sú spokojní,
že žijú v temnote
tohto sveta,
a nemajú žiadnu potrebu
po nebeskom svete,
žiadnu túžbu po Videní.
Na čo by im bolo oko
jasnovidectva
alebo ucho porozumenia?
Ich práca na tomto svete
vyžaduje len tie oči,
ktoré majú.
Pretože nemajú žiadnu túžbu
po druhej strane,
načo im dávať jasnovidectvo,
ktoré by pre nich bolo
zbytočné?
Tento svet pokračuje
nedbalosťou.
Nebyť nedbalosti,
tento svet by nezotrval.
Túžba po Bohu,
rozjímanie o druhom svete,
intoxikácia a extáza –
toto sú stavitelia
tej vnútornej ríše.
Ak by sa tieto pravé túžby
zjavili samé
všetkým ľuďom, nastal by
celosvetový exodus.

Nikto by nezostal.
Avšak Boh chce,
aby existovali oba svety,
preto vymenoval
dvoch šerifov,
jeden je nedbalosť
a druhý pozornosť –
aby oba domy prekvitali.